

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

Detaljplan för
Idrott och skola i Kviberg

Samrådshandling
September 2009

Information om planförslaget lämnas av:

Stadsbyggnadskontoret:
Kajsa Röntfors, tfn 031-368 15 22

Plankonsult: Gunnar Håkansson, Norconsult AB
Illustrationer: Norconsult AB

Göteborgs Stad

Stadsbyggnadskontoret

Planhandling

2009-09-09

Diarienummer: 0633/06 (*FIIa xxxx*)

Distrikt Norr, Plangruppen

Kajsa Rantfors

Telefon: 031-368 15 22

E-post: kajsa.rantfors@sbk.goteborg.se

Detaljplan för Idrott och Skola i Kviberg inom stadsdelen Kortedala i Göteborg

Planbeskrivning

Planens syfte och huvuddrag

Planområdet omfattar östra delen av det gamla regementsområdet Kvibergs kaserner. Planens syfte är att skapa förutsättningar för att vidareutveckla idrotts- och rekreationsområdet med plats för idrottshallar samt även möjlighet att uppföra ett större skolområde.

Kvibergs idrotts-, rekreations- och skolverksamheter ska ges möjlighet att utveckla sina respektive verksamheter i en rik kultur- och naturmiljö till en samspelande attraktiv helhet. Detaljplanen reserverar mark för nya sporthallar, skola och föreningsby samt samnyttjande av friytor för idrott, rekreation och parkering. Förslaget har anpassats till områdets kultur- och naturvärden med syfte att bevara landskapsbilden med raviner, öppna landskap, höjder och kasernområdet.

Handlingar

Planhandlingar som ingår i detaljplanearbetet är:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling)
- Genomförandebeskrivning

Övriga handlingar:

- Fördjupad översiktsplan
- Illustrationsritning
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning

- Förteckning över samrådsrets
- Geoteknisk utredning
- Bullerutredning

Förutsättningar

Läge

Planområdet är beläget öster om Kvibergs kaserner i stadsdelen Kviberg. Planområdet avgränsas av Kvibergsbäcken i öster, Kvibergsvägen i söder, Kvibergs kaserner i väster samt ansluter till grönområden i norr. Avståndet till Göteborgs centrum är ca 5 km.

Kvibergs läge i förhållande till Göteborgs centrum

Areal och markägoförhållanden

Planområdet omfattar cirka 68 ha. Marken ägs i nuläget av HIGAB. Avsikten är att kommunen genom fastighetskontoret skall förvärva området. Fastighetsägare och rättighetshavare framgår av den till detaljplanen hörande fastighetsförteckningen.

Planförhållanden

Fördjupad översiktsplan

För området gäller 'Översiktsplan för Göteborg, fördjupad för Kviberg' som är antagen den 24 februari 2005 av Kommunfullmäktige. Den tar fasta på att framför allt idrotten präglar Kviberg och att detta kan utvecklas vidare och kompletteras med fler och bättre anläggningar och friområden för idrott, föreningar och skola. Dessutom poängteras den

sammanhängande länk av grönstruktur som idrottsområdet, berget och ravinmiljön bildar mot angränsande grönområden i Bergsjön i norr och Säveån i söder. Angående byggnadsområden anger den fördjupade översiktsplanen att de södra delarna av planområdet ska innehålla skola och idrottsverksamhet. För de norra delarna rekommenderas en idrotts- och rekreationspark vid de plana områdena och vid de kuperade områdena föreslås en föreningsby med stugor i upp till två våningar.

Detaljplan

Området saknar detaljplan.

Riksintressen

Den luftburna 130 kilovolts kraftledning som passerar över området i nord sydlig riktning är klassat som riksintresse för energidistributionen.

Strandskydd och Natura 2000

Detaljplanen angränsar till Kvibergsbäcken som omfattas av strandskydd. Skyddet sträcker sig cirka 60-150 meter mellan bäcken och befintlig gång- och cykelväg. I detaljplanen föreslås huvuddelen av strandskyddat område utgöra naturmark. I norra delen planläggs del som idrottsområde.

Kvibergsbäcken utgörs till viss del Natura 2000-område (EU:s nätverk av värdefulla naturområden). Någon skarp gräns för var Natura 2000-området slutar finns inte. Man har studerat och funnit att havslax vandrar från Säveån och upp i Kvibergsbäcken. Den havsvandrande laxen har konstaterats/skådats norr om Kvibergsvägen. Vissa fågelarter som Kungsfiskaren och Forsärla ingår i det skyddsvärda naturvärde som Natura-2000 utgör för området.

Statliga förordnande: strandskydd, byggnadsminnen samt kraftledning. Karta: FÖP-Kviberg

Byggnadsminne, kulturhistoria och fornlämningar

Inom planområdet finns kända fornlämningar. En särskild utredning berörande arkeologin har beställts hos Länsstyrelsen för att klargöra förekomsten av icke kända fornlämningar inom hela det området som är föreslaget för detaljplan. Beroende på vad utredningen visar kan förundersökning och slutundersökning komma att bli aktuella.

Från slutet av 1800-talet och drygt hundra år framåt var större delen av Kviberg ett militärt område. De äldsta byggnaderna, Kvibergs kaserner, har en tidstypisk borgarkitektur inspirerad av den gotiska byggnadsstilen med en stram symmetri. Genom sin upphöjda placering dominerar byggnaderna det övriga området där kvarvarande spår av den övriga militära verksamheten finns. Hela miljön med byggnader och friområden har i ”Göteborg – kulturhistorisk värdefull bebyggelse” bedömts inneha ett mycket stort militär- och byggnadshistorisk värde. 1971 förklarades Kvibergs kaserner enligt regeringsbeslut som statligt byggnadsminne.

Kviberg kaserner. Foto FÖP-Kviberg

Landskapsbild, mark och vegetation

Landskapet är vidsträckt, dramatiskt och mycket varierat. Kvibergs kaserner ger en tydligt och identitetsskapande entré till Kviberg vars strama militära stil präglar hela den södra delen. Området upplevs som storslaget med öppna fält och trädrader. Det öppna landskapet avgränsas av bäckravinen och skogsklädda bergsplatåer i väster.

De gamla trädraderna längs med diken och vägar upplevs som karaktäristiska och markerar en nord-sydlig axel. Till exempel sammanbinds Kvibergs ängar med planområdet mot Kvibergs landeri på andra sidan Kvibergsvägen med en sådan trädrad. Utmärkande är också de många stora ädellövträd som finns öster om Blåsåsbergets sydöstra sluttning. Hela höjden bildar en vacker och spännande fond som reser sig över det öppna landskapet. På motsatta sidan bildar Kvibergsbäckens ravin ett brett slingrande grönområde som länkar samman Bergsjöns grönområde i norr med Sävåns grönområde i söder. Kvibergsbäcken har i en naturinventering och värdebedömning (1996) samt skötselplan (1998) för Kvibergsområdet bedömts som särskilt viktig på grund av den rika biologiska mångfalden. Den anses även ha goda förutsättningar för att hålla havsöring. Vidare föreslås i skötselplanen att bäckravinen ska ha en fri utveckling utan att döda träd tas bort, men att vandringshinder för fisk inte får förekomma i bäcken.

Geotekniska förhållanden

Området kring Kvibergsbäcken utgörs av historiskt skredkänslig mark som karaktäriseras av branta lerslänter (nivåskillnad ca 8-10 m) som bildats genom Kvibergsbäckens erosion genom jordlagren. Stabiliserande åtgärder med erosionsskydd och stödfyllning utfördes i mitten av 1980-talet längs ett större avsnitt av bäcken, centralt beläget i det nu aktuella planområdet, där det bedömdes att stabilitetsförhållandena var mycket

ansträngda. I området pågår sedan dess övervakning av resterande oförstärkta delar (okulärbesiktningar, mätning av såväl markrörelser som grundvattenförhållanden). För att klarlägga stabilitetsförhållandena i området har geotekniska undersökningar och detaljerad stabilitetsutredning utförts av SWECO, daterad 090620, uppdragsnummer 2305 335. Idag pågår det erosion längs de partier av bäckens sträckning där inte åtgärder tidigare utförts, vilket innebär att på sikt försämras stabiliteten ytterligare.

Utredningen visar att stabiliteten inom delar av området idag inte uppfyller rekommenderade säkerhetsnivåer enligt Skredkommissionens anvisningar i Rapport 3:95. De branta och höga slänterna ner mot Kvibergsbäcken har relativt låga, och varierande, säkerheter mot skred inom större delen av de oförstärkta delområdena ($F_{komb}=1,0-1,4$ respektive $F_c=1,1-1,4$). För att säkerställa stabiliteten inom hela planområdet behöver därför stabilitetsförbättrande åtgärder utföras längs större delen av Kvibergsbäcken.

De naturliga jordlagren i området utgörs i huvudsak av ett lager lös siltig lera som mot djupet successivt blir fastare. Under leran finns ett lager friktionsjord ovan berget. Lermäktigheten varierar stort i området men generellt ökar djupen från fastmarkspartiet i väster mot bäcken i öster där mäktigheten är 30-50 m. Leran är företrädesvis homogen utan vattenförande skikt. Lerans sensitivitet, dvs känslighet för störningar, varierar mellan ca 20-40, vilket innebär att leran betecknas som mellan- till högsensitiv. Inom området uppvisar spridda prover på 8-18 m djup under markytan betydligt högre sensitivitetsvärden vilket medför att leran på dessa nivåer ska betecknas som kvicklera. Det innebär att leran är mycket känslig för störningar då den kan förlora större delen av sin hållfasthet.

Några meter under torrskorpan är hållfastheten 17-26 kPa med en tillväxt mot djupet om drygt 1 kPa per meter. Utredningen visar att lera med något högre hållfasthet återfinns i de norra delarna och att värdena successivt avtar mot söder.

Grundvattenytan är belägen drygt 1 m under markytan i de högre belägna delarna ovan släntrön och vid släntfot ca 0,5 m under markytan. I friktionsjorden under leran har artesiska trycknivåer uppmätts främst i den norra delen av bäckravinen, motsvarande en grundvattenyta drygt 5 m över bäcknivån. I leran förekommer lägre portrycksnivåer men ändå förhöjda i förhållande till hydrostatiska förhållanden.

Leran bedöms i princip som normalkonsoliderad vilket innebär att markbelastningar som påförs kommer att orsaka konsolideringssättningar som vid stora lerdjup kommer att pågå under lång tid.

Grundförstärknings åtgärder

På plankartan redovisas minsta omfattning av åtgärder som erfordras för att stabilitetsförhållandena ska vara tillfredställda enligt Skredkommissionens riktlinjer i Rapport 3:95 vid upprättandet av detaljplan. Åtgärderna utgörs förutom av ett erosionsskydd på 2 delsträckor längs Kvibergsbäcken och avschaktningar av släntrön på 3 delsträckor, av belastningsbegränsningar inom hela planområdet. Exakt utförande av erosionsskydd och nivåer för avschaktning behöver tas fram till utställningshandlingen. Generellt inom hela området, undantaget en drygt 100-150 m bred zon närmast bäcken, kan marken belastas med en utbredd medelbelastning om maximalt 10 kPa (t ex 0,5 m fyllning) utgående från dagens marknivåer. Området mellan bäcken och fram till gång- och cykelvägen ska efter avschaktningarna vara helt obelastat (0 kPa) och väster om denna kan marken maximalt belastas med en medelbelastning om 2 kPa. Tillåten trafiklast på gång- och cykelvägen är 10 kPa. Andra belastningar i området innebär att stabilitetsutredning enligt Skredkommissionens anvisningar i Rapport 3:95 ska utföras som verifierar att detta är möjligt.

Åtgärderna kan optimeras med avseende på omfattning i kombination med tillåtna markbelastning om det geotekniska underlagsmaterialet kompletteras så att det uppfyller fördjupad utredningsnivå enligt Skredkommissionens anvisningar i Rapport 3:95. En sådan komplettering skulle då möjliggöra att detaljplanen kan ge andra förutsättningar för byggrätten i söder, vilken i nuläget har stora begränsningar vid minimerade åtgärder vid slänkrön.

Grundläggning

Stabilitetshöjande åtgärder ska vara utförda innan byggnation och markarbeten utförs där stabiliteten inte uppfyller angivna nivåer enligt Skredkommissionens Rapport 3:95. Det innebär t ex att den södra delen ska vara åtgärdad innan byggnation kan påbörjas inom byggrätten för skoltomten.

Grundläggnings- och markarbeten skall utföras så att omgivningspåverkan minimeras och att säkerhetsnivåer enligt Skredkommissionens riktlinjer i tabell 8.1, Rapport 3:95, uppnås. Kontroll och åtgärdsprogram ska upprättas, som reglerar mätningar avseende jordrörelser och portryck vid alla markarbeten så som schakt- och pålningsarbeten.

Preliminärt kommer grundförstärkning att erfordras vid grundläggning av byggnader. Mindre och sättningståliga byggnader kan möjligen grundläggas med plattor under förutsättning att förhållandena är gynnsamma och/eller att kompensation av laster utförs.

Som underlag för varje enskilt bygg- och marklov ska objektsanpassad geoteknisk utredning upprättas.

För schakt- och fyllningsarbeten erfordras marklov

Markradon

Området utgörs av normalradonmark, förutom vid djupa lerlager. Byggnader skall utföras radonskyddat om inte kompletterande radonmätning visar att lägre halter förekommer.

Markföroreningar

Området som är föreslaget för detaljplanering har tidigare använts som militärt övningsområde. En miljöinventering har genomförts för området av GF Konsult AB (numera Norconsult AB) 2001-06-18 som gav en första indikation på markmiljön inom området. Tidigare har marksanering gjorts vid de före detta skjutbanorna i planområdets nordvästra del (hallområdet).

En ny markmiljöundersökning har genomförts för föreslaget hallområde av Envipro, Hifab AB, 2008-12-16. Rapporten visar att det finns halter över känslig markanvändning men inget som överstiger mindre känslig markanvändning. Beroende på vilka verksamheter som hamnar i området kan vissa saneringar koma att krävas. För sporthallar kommer det inte att behövas.

För övrigt medför resultaten från utförd undersökning två möjliga tillvägagångssätt för området med avseende på förorenad mark:

- Om ytjorden inte av andra orsaker skall avlägsnas finns möjligheten att man genom att t ex beräkna platsspecifika riktvärden för aktuellt område kan visa på att all jord eller delar av den kan lämnas kvar utan risk för människa eller miljö. Vid denna beräkning tar man hänsyn till platsspecifika förutsättningar som t.ex. jordtyp, exponeringsvägar mm.

- Om jorden av andra orsaker ändå skall avlägsnas bör lagret med förhöjda halter avgränsas vertikalt. Vidare innebär detta att marksanering krävs då jordmassorna vid bortschaktning måste omhändertas på ett lämpligt sätt. Vidare föreligger anmälningsplikt till tillsynsmyndighet vid schaktning av förorenade jordmassor. Tillsynsmyndighet är Miljöförvaltning och gällande regelverk är Miljöbalken.

Sammanfattningsvis bedöms, om inte kompletterande undersökningar påvisar annat, områdets föroreningsstatus som måttligt allvarlig. Hanteringen av jordmassor med förhöjda halter kan därför sannolikt styras vid projekteringen av området.

En markmiljöundersökning kommer även att genomföras för föreslagna skolområdet. Denna undersökning kommer att genomföras under samrådsskedet. Beroende på vad denna undersökning visar kan vissa saneringar komma att krävas.

Befintlig bebyggelse och verksamheter

Området präglas idag av idrottsverksamheter med flera bollplaner och stora sammanhängande gräsmattor som ger möjlighet till olika typer av idrottsaktiviteter. Vid kanten av de öppna fälten mot Blåsåsberget ligger en nyuppförd omklädningsbyggnad samt två äldre fordonsuppställningsbyggnader som används som förråd. I sluttningen upp mot Blåsåsberget finns flera äldre byggnader, varav en hyrs av Göteborgs Fyrverkeri Fabrik AB. Mot Kvibergsvägen ligger en bilverkstad samt en byggnad som används av en sportskytteklubb. I områdets västra del ligger några enkla, mindre byggnader som inrymmer en hantverksby.

Gothia Cup

Gothia Cup är en av världens mest kända och största ungdomsturnering för fotboll. Varje år deltar över 1500 lag i åldersgruppen 12-19 år från ungefär 70 länder. Under turneringen används fotbollsplaner över hela staden, men det största sammanhängande området är Kviberg med 25 planer. Dessutom finns Gothia Cup Center här med sporttält, kiosk och aktiviteter.

Service

Kviberg har idag en mycket begränsad butiksservice. Förutom en mindre livsmedels- och godisbutik finns sådan service i de kringliggande stadsdelarna. I närhet av Kvibergs kaserner finns en två restauranger, varav en är en lunchrestaurang.

Kollektivtrafik

TECKENFÖRKLARING

	Busshållplats inom 200 m		Spårvagnshpl. inom 200 m
	Planerad busshpl. inom 200 m		

Den närmsta hållplatsen för spårvagn är Kviberg som ligger cirka 400 meters promenadavstånd från den västra delen av planområdet. En spårvagnsresa mellan Kviberg och centrala Göteborg, Kortedala eller Bergsjön tar cirka 10-15 minuter och vagnar avgår ungefär var femte minut under vardagar. Ett par busslinjer passerar i närheten av planområdet. Linje 58 (Bergsjön-City-Frölunda) och linje 59 (Jonsered-Partille-City) passerar med en halvtimmas mellanrum vid Brovägen, cirka 300 meter från södra delen av planområdet. Restiden till Partille eller Göteborgs centrum är cirka 10-15 minuter.

En ny busshållplats planeras vid Kvibergsvägen i anslutning till den södra delen av planområdet. Hållplatsen kommer att ligga alldeles i närheten av det planerade skolom-

rådet och cirka 400 meters promenadavstånd till de större idrottshallarna söder om Blåsåsberget.

Gång- och cykeltrafik

Kopplingen mellan omgivande stadsdelar för gång- och cykeltrafik är i dagsläget bristfällig. Gång- och cykelbanor finns utbyggd på ömse sidor om Kvibergsvägen utmed områdets södra gräns. Befintlig väg genom området som löper väster om Kvibergsbäcken föreslås utgöra en del av huvudnätet för GC-trafik. Denna föreslås kopplas samman med Utby genom en ny GC-väg över Kvibergsbäcken.

På karta nedan redovisas befintligt huvudnät för gång- och cykeltrafik med gröna linjer. Planerade sträckningar redovisas med röda linjer.

Befintligt och planerat huvudnät för gång- och cykeltrafik i anslutning till planområdet.

Detaljplanens innebörd och konsekvenser

Planförslaget innebär att de stora öppna markerna reserveras för olika idrottsaktiviteter. I anslutning till de öppna ytorna får ytterligare omklädningsbyggnader och förråd o d uppföras. Idrottsområdet kompletteras med nya sporthallar vid de gamla skjutbanorna i områdets västra del. Här lämnas även möjlighet att uppföra en skola. På Blåsåsbergets sluttning lämnas möjlighet att uppföra en föreningsby där förutom föreningar även andra verksamheter medges med inriktning mot idrott, kultur, fritidsaktiviteter, friskvård, rehabilitering, teambildning etc. Områdets södra del, mot Kvibergsvägen, reserveras för skolor samt daglig verksamhet.

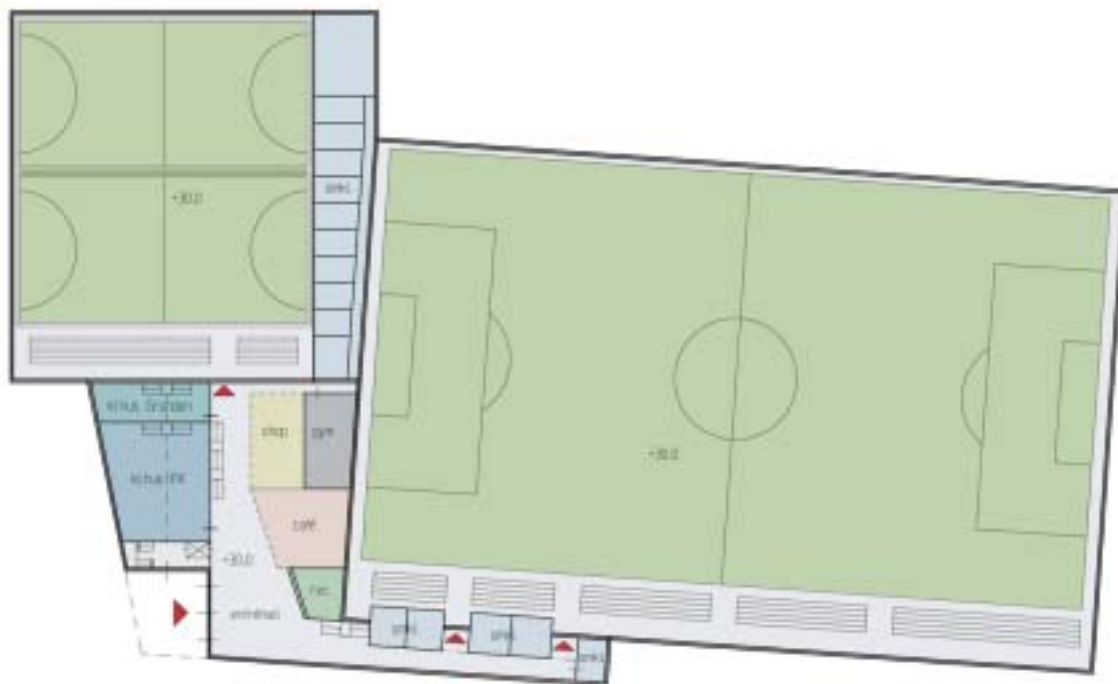
Bebyggelseområden

Idrotts- och föreningsliv med anknutna verksamheter

Planförslaget syftar till att Kviberg skall utvecklas till ett centrum för idrotts- och föreningsverksamhet. Söder om Blåsåsberget föreslås en större byggrätt för idrottshallar m m. Utredning pågår beträffande vilka verksamheter som skall inrymmas i hallområdet.

På illustrationskartan redovisas i områdets västra del en byggnad som i sin bottenvåning inrymmer en fullstor fotbollshall med läktare, två handbollshallar och omklädningsut-

rymmen. I byggnadens entrédel finns klubblokaler, reception, cafeteria m m. Entrédelens andra våning inrymmer ytterligare klubblokaler och på tredje våningen inryms en gymnasieskola vars lokaler sträcker sig även över handbollshallarna, med möjlighet till markkontakt mot Blåsåsberget i norr. Illustrationen nedan utgör en principstudie som illustrerar hur byggnaden kan utformas.

Principskiss av utformningen

I hallområdets östra del illustreras en hallbyggnad för beachvolley som inrymmer 16 inomhusbanor, omklädningsrum, cafeteria, klubblokaler m m. I anslutning till byggnaden finns även sex utomhusbanor.

Detaljplanen ger möjlighet till att bygga samman de båda byggnaderna alternativt uppföra dessa som fristående byggnader. Principer för utformning av byggnaderna redovisas i avsnittet gestaltungsprinciper för sporthallsbebyggelse nedan.

Områdets norra del domineras helt av öppna fält. Fälten kan utnyttjas för olika typer av idrotter och aktiviteter som kräver öppna ytor. På illustrationskartan visas området kan utnyttjas för fotboll. I den västra kanten av idrottsområdet, mot Blåsåsberget löper idag en mindre väg. Här ligger idag en omklädningsbyggnad samt två förrådsbyggnader. I anslutning till dessa får ytterligare byggnader för idrottsverksamhet uppföras. För att dessa skall smälta in i landskapsbilden samt i miljön med befintliga byggnader får varje enskild byggnad inom denna del inte vara större än 600 m². Fasader för nya byggnader skall vara av träpanel och/eller tegel. Färg och utformning skall anpassas till angränsande befintliga byggnader. I vägens förlängning lämnas möjlighet att komplettera idrottsområdet med några mindre byggnader, t ex för toaletter eller förråd.

Längs med Kruthusvägen på Blåsåsberget, finns möjlighet för klubbar och föreningar att utveckla sin verksamhet i en samlad bebyggelse. Här finns även möjlighet att bedriva annan typ av verksamhet med idrottsanknytning. Byggnaderna skall uppföras som ”mindre”, fristående byggnader försedda med sadeltak i byggnadens längdriktning. Tak skall ges en mörk, matt kulör.

Gestaltungsprinciper för sporthallsbebyggelse

Kulturmiljö - landskapsbild

Hallbyggnaderna söder om Blåsåsberget kommer att ligga i blickfånget vid områdets entré och ligger i direkt anslutning till den kulturhistoriskt värdefulla miljön vid Kvibergs kaserner. Både med hänsyn till kulturmiljö och till landskapsbilden är det angeläget att byggnaderna gestaltas med stor omsorg. De nya idrottshallarna kommer att utgöras av stora volymer och byggnaderna kommer genom sin storlek i hög grad att prägla idrottsområdet. Sammantaget kommer byggnaderna att bilda en långsträckt fasad mot lokalgatan i söder och det är angeläget att denna utformas så att den inte upplevs som monoton och trist.

Stallbyggnad

Norra delen av Kvibergs kaserner präglas av de gamla stallbyggnader som utgörs av långsträckta byggnader av magasinskaraktär med sadeltak. Kännetecknande för utformningen är att byggnaderna på längre avstånd upplevs som enkla, enhetliga volymer, men att det samtidigt finns en stor detaljrikedom att upptäcka i byggnadernas närhet. Bland annat har huvudbyggnadens större skala brutits ned med lägre volym utmed bottenvåningen såsom illustreras på fotot ovan.

Utformningen av nya byggnader inom sporthallsområdet bör präglas av samma principer. Med hänsyn till att byggnaderna kommer att ses på långt håll bör dessa på avstånd upplevas som enkla, tydliga volymer i samklang med byggnadsuttrycket hos stallbyggnaderna. I närmiljön är det däremot viktigt att skala bryts ner så att den upplevs både mer intim och varierad.

Byggnaderna skall vara goda representanter för dagens arkitektur och skall ha ett modernt uttryck. De får gärna stå i kontrast mot den befintliga bebyggelsen, men får inte dominera över de stallbyggnaderna.

Struktur

Byggnaderna inom hallområdet kommer att ingå i ett ”idrottsstråk” som knyter samman föreningsbyn i norra delarna av idrottsområdet med Kvibergs kaserner. Utmed stråket kommer ett stort antal människor att röra sig samtidigt som hallområdet utgör närmiljö för intilliggande bollplaner, parkering m m. Byggnadernas publika delar, som t ex entréutrymmen, omklädningsrum, foajéer med cafeteria, klubblokaler etc bör placeras mot idrottsstråket, så att detta berikas med folkliv och aktiviteter.

För att skapa en attraktiv och trivsamt närmiljö kring idrottsstråket är det angeläget att fönster orienteras ut mot stråket. Fönster skapar kontakt mellan ute och inne, annonserar verksamheterna samt bidrar till ökad trygghet för passerande. God placering och

utformning av fönstren kan även utnyttjas för att bryta ner byggnadernas skala och bidra till en tilltalande utformning. Även fönster med utsikt mot stråket bör eftersträvas från idrottshallarna.

Form

Detaljplanen medger att en stor sammanhängande anläggning uppförs. Med hänsyn till miljön är det mycket angeläget att idrottshallarnas stora volymer bryts ner till en mindre skala ut mot idrottsstråket. Detta kan t ex göras genom att mindre volymer av mer småskaliga byggnadsdelar orienteras mot söder.

De stora byggnadsdelarna bör ha enkla former och skall ges dova kulörer för att i så hög grad som möjligt underordna sig och smälta in i naturen och i karaktär samverka med det bakomliggande berget. Byggnadsdelarna utmed stråket kan vara mer uttrycksfulla och uppdelade i mindre och varierade former.

Lammhults möbler

Idrottshall för KTH

Material

Lämpliga material på delar av byggnaden som ligger i anslutning till stråket kan vara trä, skivmaterial och glas. Fasadfärgen får framförallt inte vara kulörstark och bör gärna vara av samma karaktär som färgen på de förrådsbyggnader som finns i området, t ex mörkt grågrön eller mörkt faluröd. Även tegel kan vara acceptabelt som fasadmateriale men bör då vara rött och likt teglet på stallarna. Takmaterialet skall vara mörkt och skall ha en matt karaktär.

Stallarna Kviberg (byggnad 10, 11 och 12) och förråds- och servicebyggnaderna.

Skola

I planområdets södra del, nära tillkommande kollektivtrafik och bostäder, redovisas ett område för skolor. Området delas av infartsvägen i en större och en mindre tomt. Inom området planeras för en kommunal F-9 skola med plats för ca 500-600 elever. Del av området skall även vara möjlig att utnyttja för daglig verksamhet för funktionshindrade. Illustrerad utformning innebär att skolan utnyttjar föreslagna idrottshallar för sin idrottsverksamhet.

Änglagårdsskolan hyr för närvarande lokaler på det sk Blåsåsberget, norr om Kviberg. Skolans nuvarande avtal går ut 2010 och man söker nya lokaler för skolan. Änglagårdsskolan och IFK Göteborg har inkommit med en förfrågan till fastighetskontoret om att få flytta sin verksamhet till det planerade skolområdet. Änglagårdsskolan är en grundskola årskurs 4-9 som särskilt vänder sig till fotbollsintresserade elever.

Skolområdet ligger i anslutning till Kvibergsvägen och är stört av trafikbuller. Ett bullerskydd föreslås uppföras mot vägen så att skolgården får en god ljudmiljö för skolbarnen.

Service

Inga områden för traditionell service föreslås i planområdet. Däremot kan idrotts- och föreningslivet kunna innehålla viss service knutna till sin verksamhet, till exempel café med mera.

Friytor

Ytor för idrotts- och föreningsverksamhet

Större delen av planområdet utgör ytor för idrotts- och föreningsverksamhetens aktiviteter. Plats finns för cirka 25 fotbollsplaner, varav de allra flesta är fullskaliga elvamanplaner. Möjlighet lämnas att uppföra stängsel bakom mål samt utmed gångvägen längs Kvibergsbäcken, för att förhindra att bollar rullar ner i ravinen. I områdets norra del har möjligheten att uppföra stängel begränsats till enbart utmed gång- och cykelvägen i syfte att behålla den öppna landskapsbilden mot Utby. Detta skapar även möjlighet att använda de öppna ytorna för varierade och spontana aktiviteter.

Planförslaget möjliggör även en cirka 3,5 kilometer lång slinga för cykeltävlingar. Slingan går huvudsakligen på gång- och cykelvägar samt på vägen genom föreningsbyn vid Blåsåsberget. Slingan kan relativt enkelt säkerställas för tävling om samordning sker med övriga verksamheter i området.

Föreslagna öppna områden för idrottsverksamhet samt möjlig slinga för cykeltävlingar.

Naturmiljö

Området mellan cykelvägen i öster och Kvillebäcken omfattas av strandskydd och utgör ett allmänt natur- och rekreationsområde. Det är önskvärt att ravinmiljön kan rustas upp på lämpligt sätt så området blir bättre tillgängligt för promenader.

I den norra delen på Blåsåsberget finns en blandskog med gläntor och damm som i detaljplanen bevaras som ett natur- och rekreationsområde. Även stora delar av Blåsåsbergets östra sluttningar som består av branta skogspartier skyddas mot bebyggelse i planen. Dessa sluttningar bildar en vacker växtklädd lutande vägg som möts upp av högresta ädelträd som ska bevaras vid sluttningens fot. Tillsammans bildar de en port och gräns mellan det södra och norra idrottsområdet.

Trafik

Biltrafik

En ny huvudentré föreslås till skol- och idrottsområdet från Kvibergsvägen i söder. Här anläggs en ny cirkulationsplats som även kommer att trafikmatas kommande bostadsbebyggelse söder om Kvibergsvägen. Huvudentrén ansluter till befintligt vägsystem inom området som bildar en ”fyrkant” som passerar skolorna i söder och idrottshallarna i norr. Vägen ansluts till Lilla regementsvägen i väster via en ny väg, norr om Kvibergs kaserner. Som en markering av huvudentrén förses denna med en trädallé på ömse sidor. Möjlighet finns även att på kvartersmark ytterligare markera huvudentrén genom att utformningen av platsbildningen i gatans blickfång.

I den fördjupade översiktsplanen för Kviberg redovisas en huvudentré till idrottsområdet direkt väster om kasernerna. Detta läge har vid fördjupade studier inte bedömts som lämpligt. Avståndet till cirkulationsplatsen vid korsningen Kvibergsvägen - Brovägen blir bland annat för kort. Vid kortare avstånd än 300 meter mellan hållplatser minskar färdhastigheten för kollektivtrafiken väsentligt, vilket ökar restiden. Föreslaget läge har samordnats med planerad utformning av ny bostadsbebyggelse söder om Kvibergsvägen.

Kvibergsvägen kommer att byggas om på sträckan mellan Kvibergs broväg och den nya infarten. Trafiken delas här upp i två skilda körfält med en mittremsa för kollektivtrafik.

Kvibergsvägen samt ny huvudentré.

Verksamheten i området vänder sig till stora delar till barn och ungdomar. Föreslagen trafiklösning har därför en hög grad av trafikseparering. En utgångspunkt har varit att lite äldre barn i närliggande bostadsområden i stor utsträckning ska kunna ta sig på egen hand till skolor och fritidsaktiviteter och på så sätt minimera den biltrafik som alstras av att föräldrar skjutsar sina barn. Större delen av dagen är trafikmängderna i området små, men de tidpunkter då trafikmängderna är stora kommer att inträffa samtidigt för gångtrafikanter, cyklister och bilister.

Hastigheten har stor betydelse för olycksrisken och för olyckornas konsekvenser. Lokalgatorna i området har utformats för rekommenderad hastighet 30 km/h och förses med förhöjda korsningar samt farthinder på vissa platser. Bredden på gatorna har dimensionerats så att två boggibussar kan mötas i låg hastighet samt klarar att svänga i alla korsningar. För att minimera den körbara ytan har vändplatser undvikits. Större fordon som har ärende får köra runt lokalgatorna i områdets centrala del. Personbilar har möjlighet att vända på parkeringsytorna eller köra runt lokalgatorna.

Parkering

Huvuddelen av områdets parkeringsbehov tillgodoses på två gemensamma parkeringsplatser centralt vid skolorna och hallområdet. Dessa rymmer sammanlagt omkring 500 bilplatser, vilket bedöms tillgodose områdets vardagsbehov. Viss parkering kan även

komma att inrymmas på skoltomterna. Då skolorna bedriver verksamhet dagtid och idrottsföreningar ofta bedriver verksamhet på kvällar och helger förutsätts ett visst samutnyttjande av parkering kunna ske. Vid större evenemang, som Gothia cup, anordnas bilparkering på plats utanför området, medan ordinarie bilparkering öster om lokalgatorna görs om till angöring för bussar. För dessa tillfällen föreslås grindar/vägbommar som kan öppnas. Parkering för bussarna anordnas på plats utanför området. Vid mellan-stora evenemang ges arrangörerna möjlighet att påverka användningen av parkeringsytorna, till exempel kan den östra parkeringen stängas av för bilar och nyttjas som bussparkering.

Kollektivtrafik

En ombyggnad planeras av Kvibergsvägen som bland annat innebär att kollektivtrafiken körs på ett särskilt kollektivtrafikfält i vägens mitt, fram till den nya entrépunkten till idrottsområdet. Vägområdet utformas så att det i framtiden skall vara möjligt att bygga ut spårtrafik i kollektivtrafikfältet. I anslutning till den nya entrén planeras en busshållplats. Skolorrådet kommer därmed att ligga alldeles i närheten av en ny hållplats för busstrafik. De större sporthallarna kommer att få ett promenadavstånd på cirka 400 meter. Tillsammans med spårvagnshållplatsen Kviberg bedöms tillgängligheten till kollektivtrafik som goda.

Gång- och cykeltrafik

Längs med Kvibergsvägen går ett huvudcykelstråk in mot Göteborgs centrum. Från detta går två gång- och cykelvägar upp i området.

Längs med Kvibergsbäcken sträcker sig idag en mindre väg som görs om till en gång- och cykelbana. Denna ansluter i områdets nordvästra del till Gunnel Weinås väg. I områdets nordöstra del byggs en ny gång- och cykelväg ut som förbinder GC-vägen längs med Kvibergsbäcken med Ungmästaregatan. Det exakta läget för denna studeras närmare i samband med detaljprojektering med hänsyn till den besvärliga geotekniken kring bäcken. I söder får GC-vägen en ny anslutning till Kvibergsvägen öster om den planerade skoltomten.

Nya gång- och cykelbanor byggs även ut i förlängningen av Lilla Regementsvägen som går söder om hallområdet samt utmed Luftvärnsvägen som sträcker sig utmed skolorådets norra sida.

Möjlighet för allmänheten att röra sig över kvarteretsmark säkerställs i detaljplanen med x-områden. Detta redovisas för vägen som går utmed Blåsåsbergets östra sluttning samt över skoltomtens östra del.

Anpassning till cykeltävlingar

Göteborgs cykelförbund önskar kunna arrangera cykeltävlingar inom Kvibergsområdet. Såväl svenska mästerskap som europeiska mästerskap kan bli aktuella. Gång- och cykelvägnätet har utformats med hänsyn till detta.

Torg

Vid lokalgatan söder om hallområdet anordnas en torgyta på allmän platsmark. Torget kan fungera som en gemensam mötesplats och samlingspunkt för såväl verksamheter i det intilliggande hallområdet som övriga verksamheter. Torget utformas som en sammanhängande yta belagd med t ex marksten samt utförs förhöjd i förhållande till omgivande gatunät. Möblering sker med pollare, cykelställ, belysning, sittplatser och träd etc. Ett stråk hålls öppet för biltrafik och ett stråk hålls öppet för cykeltrafik. Möjlighet lämnas även till angöring för bil/buss.

Buller

Trivector Traffic AB har i juni 2009, utfört en bullerutredning längs med aktuell vägsträckning. Trafiken på Kvibergsvägen uppgick år 2006 till 7 700 fordon per vardagsdygn. Med hänsyn till att trafiken i framtiden förväntas öka med hänsyn till allmän trafik tillväxt och ny exploatering baseras bullerberäkningarna på en trafikmängd av 11 000 fordon per dygn.

För att uppnå en god ljudmiljö på skolgården behöver skoltomten bullerskyddas från trafikbuller från Kvibergsvägen. Utförd bullerstudie visar att ett 1 m högt bullerskydd ger god effekt placerat utmed gång- och cykelbanans norra sida. Beroende på utformning och placering kan även skolbyggnaderna komma att skydda stora delar av skolområdet. Om bullerskyddet utförs högre än 1,0 m skall den överskjutande delen vara genomsiktig.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Befintliga kommunala va-ledningar finns längs med Marketenterivägen som följer Kvibergs kaserners östra kant och Kvibergsvägen. Tillkommande byggnader ansluts till dessa. Dagvatten från gatu- och kvartersmark tas om hand i öppna diken och leds vidare till Kvibergsbäcken. Fördröjning skall ske så långt möjligt ske lokalt. Fördröjningsmagasin kan t ex anläggas under parkeringarna. Möjlighet att anlägga öppna dagvattendammar kan även prövas inom idrottsområdet eller i naturmarken utmed Kvibergsbäcken.

Med hänsyn till kulturmiljön föreslås trädplantering utefter den lokalgata och gång- och cykelväg som i sin förlängning ansluter till Kvibergs landeri på motstående sida av Kvibergsvägen. Träden bör planteras så att risken för framtida rotinträngning i ledningar minimeras, t ex genom rotspärar.

Värme

Möjlighet finns att ansluta fastigheterna till fjärrvärme i området. Ledningar finns framdragna till området vid Kvibergs kaserner.

El och tele

Över planområdet passerar en luftburen kraftledning (130 kV) vilken ingår i det regionala nätet och är klassad som riksintresse för energidistributionen. Kraftledningen kommer att kablifieras och ges en ny sträckning i Marketenterivägen i planområdets västra del.

Inom och angränsande till den västra delen av planområdet finns två befintliga transformatorstationer. Den södra servar Kvibergs kaserner medan den norra servar bergsområdet i norr. Området kompletteras med ytterligare en transformatorstation söder om hallområdet för att elförsörja tillkommande byggnader.

Teleledningar finns i och i nära anslutning till området.

Behovsbedömning

Kommunen har gjort en behovsbedömning enligt PBL 5 kap. 18 § och Miljöbalken (MB) 6 kap. 11 § för aktuell detaljplan. Härvid har planens genomförande vid en sammanvägning av konsekvenserna inte bedömts medföra betydande miljöpåverkan. Viss miljöpåverkan erhålles främst vad gäller kulturmiljö, trafik & buller samt stabilitetsförhållanden vilket redogörs för i planbeskrivningen under rubriken "Konsekvenser".

Planförslaget medger inte användning av planområdet för sådan verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt MKB-förordningen bilaga 1 och 3.

Vid behovsbedömningen har kriterier i MKB-förordningen bilaga 4 särskilt beaktats och ansetts vara uppfyllda. Detaljplaneförslaget medger inte användning av detaljplaneområdet för något av de ändamål som anges i PBL 5 kap. 18 §, varför kriterierna i MKB-förordningen bilaga 2 inte behöver särskilt beaktas.

Kommunens ställningstagande grundar sig på bedömningen att ett genomförande av detaljplanen:

- inte bedöms negativt påverka möjligheterna att uppfylla nationella och regionala miljömål, klimatmål och folkhälsomål
- inte ger upphov till risker för människors hälsa och säkerhet
- inte bedöms ge upphov till en betydande miljöpåverkan på biologisk mångfald, landskap, fornlämningar, vatten etc.
- inte bidrar till att några miljö kvalitetsnormer överskrids.
- inte på ett betydande sätt påverkar några områden eller natur som har erkänd nationell eller internationell skyddsstatus, t ex riksintressen eller naturreservat.

Stabiliteten mot Kvibergsbäcken är låg och det finns risk för skred. För att säkerställa stabiliteten inom hela planområdet behöver stabilitetsförbättrande åtgärder utföras längs större delen av Kvibergsbäcken. Dessa består bland annat i avschaktning av slänter samt erosionsskydd utmed bäcken. Hur åtgärderna skall utföras med hänsyn till naturvärdena kring bäcken kommer att studeras närmare i kommande utredningar och detaljprojektering. Åtgärderna erfordras oberoende av att detaljplan upprättas. I detaljplanen säkerställs att området skall utgöra naturmark och att andra åtgärder som påverkar naturvärdena negativt inte får utföras. De stabilitetsförbättrande åtgärderna bedöms kunna utföras utan att de värden som ingår i Natura 2000-området långsiktigt skadas och att det därmed inte krävs tillstånd enligt MB 7 kap 28 §.

Kommunen har därmed bedömt att en miljöbedömning med en miljökonsekvensbeskrivning inte behövs för aktuellt planförslag. Behovsbedömningen är avstämd med länsstyrelsen i tidigt samråd.

Konsekvenser

Som framgår av behovsbedömningen ger detaljplanens genomförande inte betydande miljöpåverkan. För de konsekvenser som erhålles redogörs nedan.

Kulturmiljö

Föreslagna byggnadshöjder, utformning och gestaltungsprinciper har anpassats till byggnadsminnet Kvibergs kaserner med dess omland. Planförslaget föreslår nya skolor, sporthallar, föreningslokaler och idrottsområden som i sitt genomförande medför en generell upprustning av hela området. Föreslagna aktiviteter kommer att göra området mer attraktivt och locka fler människor, vilket sannolikt medför att kulturmiljön får en ökad betydelse för Kvibergsområdet. Hallbyggnaderna i områdets norra del kommer att vara storskaliga, men bedöms med en välavvägd utformning kunna smälta in väl i landskapsbilden genom att de visuellt tar stöd i kullen bakom byggnaderna. Planförslaget har även föreslagit åtgärder för att bevara landskapsbilden med stora öppna ytor, trädtrader och siktlinjer.

Buller

För tillkommande skolområde ska åtgärder vidtas mot bullerstörningar från Kvibergsvägen. Detaljplanen ger utrymme för att uppföra erforderligt bullerskydd.

Stabilitetsförhållanden

Stabiliteten mot Kvibergsbäcken är idag låg. Efter utförda stabilitetsåtgärder bedöms stabiliteten vara tillfredsställande för föreslagen markanvändning inom planområdet.

Påverkan på luft

Planområdet är lokaliserat inom ett område med god tillgänglighet för kollektivtrafik och dessutom ingår kompletterande cykelstråk i planförslaget. Området anses därför bli lättillgängligt utan bil, vilket är mycket viktigt då en stor del av den målgrupp som området vänder sig till ofta inte är bilburen: barn och sportande ungdomar. Den rörelse som generas av skolans hämta-lämna-trafik bedöms inte innebära en sådan trafikökning att miljö kvalitetsnormerna överskrids.

Påverkan på vatten

Dagvattnet skall hanteras så att belastningen på Kvibergsbäcken och Sävån inte ökar.

Trygghet

Tillkomsten av bebyggelse såsom skola, idrottshall, föreningsby liksom utökningen av idrottsytor innebär att området kommer att nyttjas mer frekvent och upplevas tryggare. Genomförandet av planen kommer även att innebära en upprustning av området bland annat med nya belysningsarmaturer.

Genomförandetid

Genomförandetiden utgår 15 år efter det datum då planen vunnit laga kraft.

Kenneth Fondén
Planchef

Kajsa Röntfors
Planarkitekt

Gunnar Håkansson
Norconsult AB